

Artėjantys 2019-ieji – Antrojo pasaulinio karo aštuoniasdešimtmetis. Tai – ne tik didžiųjų valstybių sandėrio užvaldyti tautas ir visuomenių turtą priminimas, bet ir akstinas tęsti diskusijas apie valstybių – Baltijos šalių, Suomijos, sovietų ir nacių, Lenkijos – lyderių pozicijas, šiuolaikinės demokratijos trapumą, parlamentų atsakomybę.

Štai 1939 m. rugpjūčio 22 dienos Lietuvos Prezidento Antano Smetonos, „sveikinančio visus, kurie skaitys“, pasirašytas patarėjo prie Lietuvos pasiuntinybės Lenkijoje Antano Trimako paskyrimo Lietuvos generaliniu konsulu Vilniuje raštas: „Įsitikinęs, kad Lenkijos vyriausybė malonės priimti ir pripažinti poną Drą A. Trimaką šioms pareigoms“. Parengta praėjus 1,5 metų nuo Lenkijos ultimatumo Lietuvai (1938 03 17) paskelbimo, Joachimo Ribbentropo vizito į Maskvą išvakarėse; žemiau rašte – vicepremjero Kazio Bizausko parašas. Dokumentas buvo perduotas Lenkijai per Lietuvos pasiuntinį Jurgį Šaulį.

Andrius Vaišnys, kopija iš Lenkijos archyvų, 2018.

ANTANAS S M E T O N A ,
LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
sveikina visus, kurie skaitys šį raštą.

Norėdamas toliau praplėsti draugiškus ir prekybos santykius,
jau esančius tarp Lietuvos ir Lenkijos ir pasiremdamas man Lietuvos
Konstitucijos suteiktomis teisėmis, skiriu

Patarėję prie Lietuvos Pasiuntinybės Lenkijojej

- Drą Antaną TRIMAKĄ -

Lietuvos Generaliniu Konsulu Vilniuje

su jurisdikcija Vilniaus ir Balstogės vaivadijoms.

Įsitikinęs, kad Lenkijos Vyriausybė malonės priimti ir prip
žinti poną Drą A. Trimaką šitoms pareigoms, prašau atitinkamus Lenk
Valdžios organus, drauge su pasitikėjimu ir palankumu teikti jam
reikalingos pagalbos ir paramos savo funkcijas atliekant, taip pat
visas teises ir privilegijas, kurios tame Krašte yra teikiamos visu
kitų draugingų valstybių Generaliniams Konsulams.

SUDARYTA Kaune, 1939 m. rugpjūčio mėn. 22 d.

